

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 91/5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSS-05395/2021-ERU
Č. j.: 05395-6/2021-ERU

Ostrava 19. srpna 2021

R O Z H O D N U T Í

Energetický regulační úřad, se sídlem Masarykovo nám. 91/5, 586 01 Jihlava, jako správní úřad věcně příslušný podle § 17 odst. 7 písm. e) bod 2. zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), ve správním řízení vedeném pod spisovou značkou OSS-05395/2021-ERU, zahájeném na návrh [REDAKCE] nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], zastoupené na základě plné moci společností SIMPLY ENERGY – Partner v energetice s. r. o., se sídlem Závodu míru 584/7, 360 17 Karlovy Vary, IČO: 02790637, ve věci sporu se společností Utylis Energie s. r. o., se sídlem Jihovýchodní V 913/7, Záběhllice, 141 00 Praha 4, IČO: 24121975, podle ustanovení § 141 odst. 7 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“),

rozhodl takto:

- I. Právní vztah mezi [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], [REDAKCE] a společností Utylis Energie s. r. o., se sídlem Jihovýchodní V 913/7, Záběhllice, 141 00 Praha 4, IČO: 24121975, údajně založený smlouvou o sdružených službách dodávky plynu č. 8801032767 ze dne 26. února 2020 k odběrnému místu na adrese [REDAKCE], evidovanému pod č. EIC: [REDAKCE] nevznikl.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Podstata sporu

Energetický regulační úřad (dále též „ERÚ“) obdržel dne 21. června 2021 od [REDAKCE] nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], zastoupené na základě plné moci společností SIMPLY ENERGY – Partner v energetice s. r. o., se sídlem Závodu míru 584/7, 360 17 Karlovy Vary, IČO: 02790637 (dále též „navrhovatel“), návrh na zahájení správního řízení ve věci sporu se společností Utylis Energie s. r. o., se sídlem Jihovýchodní V 913/7, Záběhllice, 141 00 Praha 4, IČO: 24121975 (dále též „odpůrce“), v rámci kterého se domáhal určení, že právní vztah s předmětem dodávky plynu mezi ním a odpůrcem nevznikl.

V rámci vyličení skutkových okolností případu navrhovatel zejména uvedl, že mezi ním a odpůrcem byla uzavřena smlouva o sdružených službách dodávky plynu č. 8801032767 dne 26. února 2020 prostřednictvím zmocněnce, společnosti Energetické aukce s. r. o., se sídlem Bohdalecká 1460/8, Michle, 101 00 Praha 10, IČ: 03837319. Navrhovatel k tomu dále uvádí, že smlouva byla uzavřena neplatně, když v době uzavření smlouvy byla plná moc již odvolána.

Navrhovatel konstatuje, že plnou moc udělenou dne 8. října 2019 odvolal dopisem zaslaným zmocněnci dne 20. prosince 2019, pod podacím číslem [REDACTED].

Zmocněnec odvolání plné moci nerespektoval a uzavřel za navrhovatele smlouvu s odpůrcem dne 26. února 2020.

Navrhovatel dále uvádí, že odpůrce informoval o odvolání plné moci a skutečnosti, že je smlouva s ním uzavřená neplatná a požádal o její zrušení. Odpůrce však žádost o zrušení smlouvy zamítl s odůvodněním, že si navrhovatel se zmocněncem sjednal podmínky pro odvolání plné moci, které nebyly splněny a odvolání plné moci tak nebylo platné.

Navrhovatel uvedl, že odpůrce sdělil neexistenci sjednání podmínek pro odvolání plné moci, přičemž odpůrce na svém tvrzení trvá. Z tohoto důvodu byl navrhovatel nucen podat návrh na zahájení správního řízení, ve kterém požaduje rozhodnutí, že právní vztah mezi ním a odpůrcem nevznikl.

Odpůrce se k návrhu na zahájení řízení vyjádřil dne 8. července 2021. Odpůrce uvedl, že má za to, že odvolání plné moci je neplatné a že zmocněnec navrhovatele byl oprávněn smlouvu s odpůrcem uzavřít, a to s odkazem na § 442 občanského zákoníku. K tomuto dále uvádí, že si strany ujednaly, že plná moc lze odvolat pouze v případě, že Příhláška k energetické soutěži/Rámová smlouva o poskytování služeb v oblasti optimalizace nákladů na pořízení energií pozbyde účinnosti. Takové ujednání je dle názoru odpůrce odůvodněno legitimními zájmy smluvních stran a třetích osob, se kterými je v této souvislosti jednáno. Odpůrce doplňuje, že dle vyjádření zmocněnce neměl navrhovatel žádný vážný důvod pro odvolání plné moci a proto je odvolání účinné až po uplynutí výpovědní doby, tj. ke dni 30. června 2020. Z tohoto důvodu byla smlouva uzavřena platně na základě platné a účinné plné moci.

Odpůrce dále uvádí dřívější rozhodnutí správního orgánu v obdobné věci ze dne 25. června 2020, sp. zn. OSS-02719/2020-ERU, se kterým se neztotožňuje, a to z důvodu, že Příhláška je smlouvou příkazního typu. Zákon u takové smlouvy předpokládá udělení plné moci za účelem splnění příkazu. Zmocněnec by tak dle odpůrce nemohl příkaz z přihlášky splnit a jednání zmocněnce s třetími osobami by bylo stiženo právní nejistotou. Výpovědní doba tak chrání zájmy zmocněnce a osoby, se kterými jedná. Plná moc lze vypovědět také ze závažného důvodu dle § 442 občanského zákoníku. Odpůrce má tak za to, že sjednání omezení odvolání plné moci a důvody pro její odvolání jsou platné a legitimní.

Odpůrce se rovněž vyjadřuje k závěrům formulovaných ve shora uvedeném rozhodnutí, konkrétně k neinformovanosti navrhovatele ohledně výběru nového dodavatele a tomu, že zmocněnec jednal v rozporu s jejími zájmy a že smlouva byla uzavřena bez výběrového řízení. Odpůrce s těmito závěry nesouhlasí a ke svému vyjádření přiložil důkazy prokazující opak, a to pozvánku do výběrového řízení vč. kritérií výběrového řízení, emailovou komunikaci o konání výběrového řízení, zápis z energetické soutěže, vyhodnocení výsledků energetické soutěže a oznámení výsledků vč. předmluvních informací odpůrce, které bylo adresováno navrhovateli.

Odpůrce konstatuje, že by se správní orgán měl zabývat i tím, zda není dán rozpor mezi zájmy navrhovatele a jeho zástupce v řízení, společností SIMPLY ENERGY – Partner v energetice s. r. o., který by naplňoval podmínky zakazu výkonu zastoupení dle § 473 občanského zákoníku a zda je tedy tato společnost legitimována navrhovatele v řízení zastupovat. Odpůrce má totiž za to, že primárním zájmem zástupce je převedení navrhovatele k jinému dodavateli energií, jehož výběr sám provedl. Správní orgán by měl dle odpůrce také zkoumat okolnosti výběru nového dodavatele energií ze strany zástupce navrhovatele, uzavření smlouvy, zda vyhovují zákonným požadavkům.

Odpůrce navrhuje, aby správní orgán návrh zamítl a řízení zastavil, případně aby rozhodl, že právní vztah mezi navrhovatelem a odpůrcem založený smlouvou o sdružených službách dodávky plynu č. 8801032767 ze dne 26. února 2020 trvá.

Energetický regulační úřad přípisem č. j. 05395-5/2021-ERU poskytl oběma stranám sporu možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Dané možnosti nevyužil žádný z účastníků řízení.

II. Posouzení věci

1) Otázka rozhodovací pravomoci Energetického regulačního úřadu

Předmětem tohoto řízení je uplatněný nárok zformulovaný v petitu, kterým se navrhovatel domáhá určení, že právní vztah mezi ním a odpůrcem údajně založený smlouvou o sdružených dodávkách plynu ze dne 26. února 2020 nevznikl.

Podle ustanovení § 141 odst. 3 správního řádu jsou účastníky sporného správního řízení navrhovatel a odpůrce.

Mezi účastníky je nesporné, že mezi sebou uzavřeli smlouvu o sdružených službách dodávky plynu do odběrného místa na adrese [redacted] evidovaného pod č. EIC [redacted].

Podle ustanovení § 17 odst. 7 písm. e) bod 2. energetického zákona platí, že na návrh zákazníka v postavení spotřebitele odebírajícího elektřinu, plyn nebo tepelnou energii pro spotřebu v domácnosti nebo zákazníka, který je fyzickou osobou podnikající, ERÚ rozhoduje spory mezi zákazníkem a držitelem licence o určení, zda právní vztah mezi zákazníkem a držitelem licence, jehož předmětem je dodávka nebo distribuce elektřiny, plynu nebo tepelné energie, vznikl, trvá nebo zanikl, a kdy se tak stalo.

Navrhovatel jako zákazník odebírající plyn pro spotřebu v domácnosti, je osobou legitimovanou k podání návrhu ve smyslu citovaného ustanovení. Odpůrce je naproti tomu držitelem licence na obchod s plynem č. 241328354. V případě účastníků sporného řízení se tak jedná o subjekty věcně legitimované, jakožto strany smluvního vztahu s předmětem dodávky plynu, o němž se v řízení jedná a který má být předmětem posuzování.

Vymezený předmět správního řízení tak s ohledem na výše uvedené spadá do kompetencí vymezených ustanovením § 17 odst. 7 písm. e) bodu 2 energetického zákona. Energetický regulační úřad je tedy v rozsahu pravomocí svěřených zákonem kompetentní se předmětným sporem mezi navrhovatelem a odpůrcem zabývat.

2) Otázka vzniku smluvního vztahu s předmětem dodávky plynu

Mezi účastníky řízení je sporné, zda mezi nimi vznikl právní vztah s předmětem dodávky plynu, který měl být založen smlouvou o sdružených službách dodávky plynu ze dne 26. února 2020.

Navrhovatel a odpůrce v řízení předložili rámcovou smlouvu ze dne 8. října 2019. ERÚ v tomto případě nehodnotí, že dokument je označený zavádějícím způsobem jako přihláška, tj. jednostranný právní úkon, což mohlo u navrhovatele vyvolat přesvědčení, že ve věci uzavření smlouvy právně nejedná, a tudíž nesjednává smluvní závazky. Navrhovatel se jednání v omylu podle ustanovení § 583 občanského zákoníku nedovolal. Pokud nadále ERÚ mluví o rámcové smlouvě, neznamená to, že dokument jako smlouvu skutečně vyhodnotil.

Předmětem tzv. rámcové smlouvy je závazek zprostředkovatele zajistit pro navrhovatele výběr dodavatelů a uzavření smluv s vybranými dodavateli jménem a na účet navrhovatele, a to na dodávky energií a pro odběrná místa specifikována v rámcové smlouvě. Jedná se tedy o smlouvu příkazního typu.

V bodě 8. rámcové smlouvy je uvedeno, že závazek se týká dodávky plynu pro odběrné místo evidované pod č. EIC [REDAKCE]

Odpůrce v řízení dále předložil sdělení před uzavřením smlouvy podepsané navrhovatelem dne 8. října 2019. V bodě 6. tohoto sdělení je uvedeno, že lze od rámcové smlouvy odstoupit do 14 dnů od uzavření v případě, že byla rámcová smlouva uzavřena mimo obchodní prostory obvyklé k podnikání. Odstoupit od smlouvy lze pomocí formuláře uvedeného ve sdělení a je nutné jej uplatnit na uvedené adrese.

V bodě 10. rámcové smlouvy je dále ujednání stran o tom, že zprostředkovatel upozorňuje navrhovatele, že v souladu s občanským zákoníkem, pokud byla smlouva uzavřena mimo prostory obvyklé k podnikání zprostředkovatele, může navrhovatel od rámcové smlouvy písemně odstoupit bez udání důvodu a bez jakékoliv sankce ve lhůtě 14 dnů od jejího uzavření. Lhůta k uplatnění práva na odstoupení je zachována, pokud bylo odstoupení od smlouvy písemně odesláno zprostředkovateli před uplynutím lhůty pro odstoupení. Právo na odstoupení je nutné uplatnit u zprostředkovatele na sjednané adrese. Právo na odstoupení lze uplatnit pomocí vzorového formuláře, který byl navrhovateli předán před uzavřením rámcové smlouvy, a který je rovněž zveřejněn na internetové stránce zprostředkovatele. Použití tohoto formuláře není povinné.

V bodě 9. rámcové smlouvy je dále ujednání stran o tom, že zprostředkovatel bude navrhovatele zastupovat při uzavírání smluv a dodatků ke smlouvě na dodávky energetických komodit a pro odběrná místa navrhovatele specifikována v bodě 8. rámcové smlouvy, ukončování takových smluv a při všech úkonech s tím spojených nebo jinak, přímo či nepřímo s tím souvisejících nebo vyplývajících z rámcové smlouvy. Za tímto účelem má být zprostředkovateli navrhovatelem vystavena plná moc v uvedeném rozsahu. Rámcová smlouva přitom nevymezuje okruh subjektů, vůči nimž je zprostředkovatel oprávněn jednat. Navrhovatel tímto prakticky souhlasil s jednáním vůči jakémukoliv dodavateli.

Obsah těchto adhezních ujednání o zastoupení je koncipovaný zprostředkovatelem tak široce, že podpisem těchto dokumentů poskytl navrhovatel prakticky neomezené jednání ve věci změny dodavatele. Ovšem i tato úprava naráží na zákonné limity úpravy zastoupení podle § 441 a násl. občanského zákoníku.

Navrhovatel se rozhodl odvolat plnou moc udělenou zmocněnci dne 8. října 2019, a to zasláním odvolání plné moci, které bylo odesláno dne 20. prosince 2019 pod podacím číslem [REDAKCE].

2.1 Posouzení existence zastoupení

Pro posouzení sporu je rozhodující posouzení, zda smlouva byla uzavřena v zastoupení navrhovatele, když tento z důvodu ochrany svých práv plnou moc odvolal.

Navrhovatel v řízení předložil plnou moc, kterou odpůrci udělil dne 8. října 2019 za účelem plnění rámcové smlouvy. Touto plnou mocí navrhovatel zmocnil zprostředkovatele k právním jednáním vůči třetím subjektům souvisejících s procesem volby a změny dodavatele plynu pro odběrné místo na adrese [REDAKCE] evidované pod č. EIC [REDAKCE]. V plné moci není uveden okruh subjektů, vůči nimž je možné plnou moc využít.

Navrhovatel v řízení doložil podací lístek s č. [REDAKCE], který prokazuje odeslání odvolání plné moci. Samotné odvolání plné moci navrhovatel nedoložil. Navrhovatel však předložil akceptaci odvolání plné moci společností Energetické aukce s. r. o., která v textu uvádí, že akceptuje odvolání plné moci ke dni 30. června 2020, jelikož výpovědní doba počala běžet dne 1. ledna 2020 a činí dle smlouvy 6 měsíců. Zprostředkovatel uvedl, že rámcová smlouva a plná moc tak zanikne ke dni 30. června 2020. Správní orgán tak má za

prokázané doručení odvolání plné moci do sféry zmocněnce.

Navrhovatel v řízení předložil dále smlouvu o sdružených službách dodávky plynu ze dne 26. února 2020, která byla uzavřena prostřednictvím zmocněnce navrhovatele. Z časového hlediska tak zprostředkovatel uzavřel za navrhovatele smlouvou o sdružených službách dodávky plynu poté, co mu bylo odvolání plné moci doručeno. Zmocněnec smlouvu za navrhovatele uzavřel i přes doručení odvolání plné moci.

Odpůrce dále doložil mailovou korespondenci mezi zprostředkovatelem a účastníky výběrového řízení a rovněž i mezi ním a zprostředkovatelem, ze které vyplývá, že zprostředkovatel vyhlásil energetickou soutěž. Pozvánku k výběrovému řízení odpůrce obdržel dne 19. února 2020 s tím, že kritéria soutěže byly přílohou. Odpůrce dne 21. února 2020 zaslal zprostředkovateli nabídku a dne 24. února 2020 obdržel e-mail s tím, že splnil všechny podmínky výběrového řízení a nabídnuté ceny byly vítězné.

Navrhovatel namítá, že zprostředkovatel jednal ve věci uzavření smlouvy s odpůrcem bez plné moci a smlouvy nejsou platné.

Podle bodu 9. Rámcové smlouvy byla tzv. rámcová smlouva uzavřena na dobu neurčitou s tím, že kterákoliv ze smluvních stran je oprávněna ji vypovědět s šestiměsíční výpovědní dobou, přičemž výpovědní doba počíná běžet prvního dne měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byla výpověď doručena druhé smluvní straně. Jestliže byla rámcová smlouva vypovězena, přičemž výpověď byla zprostředkovateli odeslána dne 20. prosince 2019 a doručena nejpozději do 31. prosince 2019, počíná výpovědní doba běžet dnem 1. ledna 2020 a uplynula podle pravidel pro počítání času uvedených v ust. § 605 a násl. občanského zákoníku dne 30. června 2020. Ke dni 30. června 2020 tak zanikl smluvní vztah mezi navrhovatelem a zprostředkovatelem založený rámcovou smlouvou. Skutečnost, že bylo odvolání plné moci doručeno nejpozději dne 31. prosince 2019 prokazuje akceptace zmocněnce, ve které uvádí, že výpovědní doba počíná běžet 1. ledna 2020.

Bod 9. Rámcové smlouvy obsahuje též ujednání, že plnou moc udělenou zprostředkovateli za účelem plnění rámcové smlouvy lze odvolat pouze písemně, a to pouze z důvodu, že tato rámcová smlouva pozbyla účinnosti, a to s účinky odvolání plné moci v případě ukončení této rámcové smlouvy výpovědí ke dni pozbytí účinnosti této rámcové smlouvy (tj. ke dni 30. června 2020).

Na odvolání plné moci je třeba aplikovat právní úpravu podle ust. § 441 a násl. občanského zákoníku.

Podle ust. § 448 odst. 1 občanského zákoníku zmocnění zanikne, pokud jej zmocnitel odvolá, přičemž ve smyslu odst. 2 je nutné odvolání zmocnění zmocněnci oznámit. Navrhovatel plnou moc odvolal úkonem ze dne 20. prosince 2019.

Podle ust. § 442 občanského zákoníku platí, že se zmocnitel nemůže vzdát práva odvolat zmocnění, ujednají-li si však strany pro jeho odvolání určité důvody, nelze zmocnění odvolat z jiného důvodu. To neplatí, má-li zmocnitel pro odvolání zmocnění zvlášť závažný důvod.

Nejprve je nutné uvést, že občanský zákoník rozlišuje dohodu o plné moci (dohodu o zastupování) a plnou moc. Dohodu o plné moci je možné považovat za dvoustranné (případně vícestranné) právní jednání mezi zmocněncem a zmocnitelem, na jehož základě vznikne vztah zastoupení. V daném kontextu je tedy dohoda o plné moci součástí rámcové smlouvy. Plná moc je oproti tomu považována za jednostranné právní jednání zmocnitele, které je adresováno třetím osobám, její hlavní funkcí je prokázání vzniku dohody o zastoupení mezi zmocnitelem a zmocněncem (DAVID, Radovan. § 448. In: LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1 – 654)*. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2014, s. 1663).

Plná moc ze dne 8. října 2019 obsahuje ustanovení, podle kterého je plná moc platná a účinná do doby jejího platného odvolání ze strany zmocnitele nebo výpovědi ze strany zmocněnce, aniž by v ní byl uveden důvod pro odvolání zmocnění tak jako v bodě 9. rámcové smlouvy.

Podle názoru správního orgánu občanský zákoník ujednání důvodů pro odvolání zmocnění v samotné plné moci nevyžaduje a postačuje, pokud je důvod pro odvolání zmocnění sjednán v dohodě o plné moci (v rámcové smlouvě). Plná moc je dokumentem, kterým zmocněnec v souladu s ust. § 441 odst. 2 občanského zákoníku prokazuje rozsah svého zástupčího oprávnění vůči třetím osobám, podmínky zmocnění jsou pak obsahem dohody o plné moci uzavřené mezi zmocnitelem a zmocněncem.

V dohodě o plné moci pak mohou být sjednány důvody pro odvolání plné moci ve smyslu ust. § 442 občanského zákoníku, kterými zmocnitel volně omezí své zákonné právo na odvolání plné moci.

Rámcová smlouva uzavřená mezi navrhovatelem a zprostředkovatelem je spotřebitelskou smlouvou, na kterou se užití ustanovení části čtvrté, hlavy I., dílu 4 občanského zákoníku o závazcích ze smluv uzavíraných se spotřebitelem. Současně se jedná o smlouvu uzavřenou adhezním způsobem, kdy základní podmínky smlouvy byly určeny pouze jednou ze smluvních stran (zprostředkovatelem). Navrhovatel na podobu ujednání neměl fakticky žádný vliv.

Správní orgán se blíže zabýval ujednáním o odvolání plné moci vyjádřeným v bodě 9. Rámcové smlouvy, podle kterého plnou moc udělenou zprostředkovateli za účelem plnění rámcové smlouvy lze odvolat pouze z důvodu, že tato rámcová smlouva pozbyla účinnosti.

Správní orgán zastává názor, že ujednání bodu 9. Rámcové smlouvy navrhovateli neumožňuje odvolání plné moci, protože takové jednání je výslovně spojené až se zánikem rámcové smlouvy jako takové, když do tzv. formulářové smlouvy byla použita možnost odvolání plné moci pouze v případě, že „*rámcová smlouva pozbyla účinnosti.*“

Právně a fakticky se proto nejedná o žádný specifický důvod odvolání plné moci ve smyslu § 442 občanského zákoníku, protože po zániku rámcové smlouvy uplynutím výpovědní doby by plná moc zanikla současně s touto skutečností, bez nutnosti dalšího právního jednání v podobě odvolání plné moci.

Zprostředkovatel v rámcové smlouvě formuloval ujednání o nemožnosti odvolání plné moci po celou dobu trvání rámcové smlouvy až do okamžiku jejího zániku a žádné speciální důvody odvolání plné moci ve skutečnosti nebyly vůbec sjednány.

Tímto ujednáním se zprostředkovatel fakticky pokusil zakotvit neodvolatelnost zmocnění po celou dobu účinnosti rámcové smlouvy, a to zjevně za tím účelem, aby mohl po celou výpovědní dobu jednat jako zástupce navrhovatele, přestože navrhovatel projevil vůli zastoupení zrušit odvoláním plné moci a vyvarovat se včas možných nepříznivých právních následků spojených se zastoupením.

Ustanovení § 442 občanského zákoníku umožňuje mezi stranami sjednat určité důvody pro odvolání zmocnění, v takovém případě pak zmocnění nelze odvolat z jiného důvodu, ledaže by pro odvolání existoval zvlášť závažný důvod. Rámcová smlouva však nevypočítává žádné konkrétní důvody, pro které by navrhovatel mohl zmocnění odvolat, pouze navrhovatele omezuje v možnosti odvolat plnou moc po dobu účinnosti rámcové smlouvy. V podstatě se tedy jedná o sjednání nemožnosti odvolání plné moci po celou dobu trvání rámcové smlouvy, aniž by byly sjednány konkrétní důvody, pro které lze zmocnění odvolat.

V tomto ohledu má tedy správní orgán za to, že mezi stranami nebyly platně sjednány důvody pro odvolání zmocnění a navrhovatel tak nebyl omezen v možnosti odvolat zmocnění

udělené zprostředkovateli dne 8. října 2019.

Podle § 448 odst. 1 občanského zákoníku zanikne zmocnění mimo jiné v případě, že je zmocnitel odvolá. Odvolání zmocnění udělené zprostředkovateli bylo zprostředkovateli doručeno nejpozději dne 31. prosince 2019, jak vyplývá z akceptace odstoupení ze dne 16. března 2021. Okamžikem doručení odvolání zmocnění (nejpozději dnem 31. prosince 2019) zprostředkovatel pozbyl oprávnění za navrhovatele uzavřít v zastoupení smlouvu o sdružených službách dodávky plynu nebo jinak jednat jménem zastoupeného.

Tato okolnost má pak zásadní význam pro posouzení otázky vzniku právního vztahu mezi navrhovatelem a odpůrcem. Jak vyplývá z obsahu smlouvy o sdružených službách dodávky plynu ze dne 26. února 2020, tato smlouva byla uzavřena v zastoupení navrhovatele. Plná moc ze strany navrhovatele byla odvolána nejpozději dne 31. prosince 2019 a nejpozději k tomuto dni rovněž zmocnění zaniklo. Z tohoto důvodu nebyl zprostředkovatel oprávněn za navrhovatele předmětnou smlouvu s odpůrcem dne 26. února 2019 uzavřít.

Nejvyšší soud v usnesení sp. zn. 30 Cdo 1451/2007 ze dne 17. června 2008 uvedl, že „v případě, že zmocněnec jehož plná moc k zastupování zanikla činí právní úkony jménem osoby, která mu zaniklou plnou moc udělila, jde o nezmocněné jednatelství a tyto úkony jsou pro zmocnitele závazné jen v případě, že je dodatečně schválí ... Pokud však plná moc zanikla, nelze již uvažovat o zmocniteli ani o zmocněnci (postavení účastníků jako uvedených osob již zaniklo), ani o překročení plné moci, neboť nelze překročit něco, co již neexistuje.“ V daném případě navrhovatel učiněné právní jednání dodatečně neschválil, ale naopak jej rozporuje a tudíž mu z jednání zprostředkovatele nevyplyvají žádná práva a povinnosti.

Odpůrce v řízení dále doložil oznámení o výsledku energetické soutěže, které bylo adresované navrhovateli, přičemž doklad o odeslání nedoložil a neprokázal tak doručení do sféry dispozice navrhovatele. Správní orgán však považuje tento dokument za nadbytečný, když předmětem řízení je určení, že právní vztah mezi navrhovatelem a odpůrcem nevznikl z důvodu absence plné moci zmocněnce, který smlouvu za navrhovatele uzavřel. Skutečnost, zda navrhovatel byl či nebyl seznámen s výsledkem energetického soutěže nemá na meritum věci vliv.

Správní orgán uzavírá, že právní vztah mezi navrhovatelem a odpůrcem, který měl být založen smlouvou o sdružených službách dodávky plynu č. 8801032757 ze dne 26. února 2020 k odběrnému místu na adrese [redacted] evidovanému pod č. EIC [redacted] nevznikl.

III. Závěr

Podle § 141 odst. 4 správního řádu ve sporném řízení vychází správní orgán z důkazů, které byly účastníky navrženy. Pokud navržené důkazy nepostačují ke zjištění stavu věci, může správní orgán provést i důkazy jiné. Neoznačí-li účastníci důkazy potřebné k prokázání svých tvrzení, vychází správní orgán při zjišťování stavu věci z důkazů, které byly provedeny. Správní orgán může též vzít za svá skutková zjištění shodná tvrzení účastníků.

Energetický regulační úřad při svém rozhodování přihlédl k podkladům a důkazům založeným ve správním spisu, zejména provedl důkaz listinami, a to to smlouvou o sdružených službách dodávky plynu č. 8801032767 ze dne 26. února 2020, přihláškou k energetické soutěži ze dne 8. října 2019, plnou mocí udělenou společnosti Energetické aukce s. r. o. ze dne 8. října 2019, podacím lístkem č. [redacted] ze dne 20. prosince 2019, akceptace odstoupení od smlouvy a odvolání plné moci ze dne 16. března 2021, podáním navrhovatele ze dne 21. června 2021, podáním odpůrce ze dne 7. července 2021, sdělením před uzavřením smlouvy pro zájemce v postavení spotřebitele o uzavření rámcové smlouvy o poskytování služeb v oblasti optimalizace nákladů na pořízení energií, informací pro odběratele, který je spotřebitelem ke smlouvě o sdružených službách dodávky plynu,

výpovědi smlouvy a odvoláním plné moci, kritérii soutěže č. 202, e-mailovou komunikací mezi zprostředkovatelem a zájemci o výběrové řízení, e-mailovou komunikací mezi zprostředkovatelem a odpůrcem a oznámením o výsledku energetické soutěže.

Energetický regulační úřad hodnotil podklady, zejména důkazy, podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy ve vzájemných souvislostech; přitom přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co účastníci uvedli.

Apel odpůrce, že by se měl správní orgán zabývat okolnostmi souvisejícími s výběrem nového dodavatele, uzavřením nové smlouvy s předmětem dodávky plynu považuje správní orgán za nadbytečný a nesouvisející s řízením. Z tohoto důvodu se správní orgán tímto nikterak nezabýval.

V daném případě dospěl správní orgán k závěru, že právní vztah mezi navrhovatelem a odpůrcem údajně založeným smlouvou o sdružených službách dodávky plynu č. 8801032757 ze dne 26. února 2020 k odběrnému místu na adrese [REDAKCE], evidovanému pod č. EIC [REDAKCE], nevznikl.

Podle § 141 odst. 7 správního řádu ERÚ rozhodl tak, že návrhu na zahájení řízení vyhověl. Vzhledem k tomu, že ER) vyhověl návrhu z titulu zániku zmocnění odvoláním plné moci navrhovatelem, dále již se nezabýval posouzením odstoupení od rámcové smlouvy dle § 1829 odst. 2 občanského zákoníku.

Závěrem lze poznamenat, že navrhovatel využil v podstatě jediné zákonné možnosti ukončení zastoupení odvoláním zmocnění podle § 448 odst. 1 občanského zákoníku. Z okolností věci je zjevné, že zprostředkovatel, jakožto zástupce navrhovatele jednal v rozporu se zájmy navrhovatele neboť i přesto, že si nepřeje být zastupován zprostředkovatelem ve věci změny dodavatele, zprostředkovatel následně v únoru 2020 vybral odpůrce jako dodavatele plynu a dne 26. února 2020 s ním dokonce uzavřel v zastoupení navrhovatele smlouvu.

Na odvolání plné moci reagoval zprostředkovatel navrhovateli až dne 16. března 2021 akceptací odstoupení od smlouvy, ve kterém navrhovateli sdělil, že odstoupení od rámcové smlouvy a odvolání plné moci akceptuje, ale v šesti měsíční výpovědní době.

Vzhledem ke skutečnosti, že zprostředkovatel uzavřel za navrhovatele smlouvu i přes to, že navrhovatel vyjádřil svou vůli, aby tak nečinil, lze z jednání zprostředkovatele dovodit, že jeho zájem nebyl v souladu se zájmem navrhovatele. Zájmy zprostředkovatele tak byly v zásadním rozporu se zájmy navrhovatele, protože výsledkem jednání zástupce je vytvoření stavu, který si navrhovatel výslovně nepřál, což dal najevo odvoláním plné moci, a nad to je pro zastoupeného právně nevýhodný, zhoršující jeho právní postavení jako spotřebitele. Lze oprávněně dovozovat, že v tomto případě a podobných případech rovněž došlo k naplnění podmínek pro zákaz výkonu zastoupení podle § 437 odst. 1 občanského zákoníku.

Z výše uvedeného rovněž vyplývá, že jednání zprostředkovatele odporuje zásadě poctivosti podle § 6 odst. 1 občanského zákoníku, protože průběh zastupování a jednání ve věci změny dodavatele v důsledku jeho průběhu nelze označit za poctivé jednání. Z takového nepoctivého jednání přitom nikdo nesmí těžit. Zmocněnec uzavřel smlouvu za navrhovatele i přes odvolání plné moci, přičemž tak učinil v obchodních prostorech dodavatele a neexistují žádné objektivní důvody, které by zlepšovaly právní postavení spotřebitele, právě naopak.

P o u č e n í o o p r a v n ě m p r o s t ř e d k u :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu.

Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Zuzana Altmannová
oprávněná úřední osoba
oddělení sporných a schvalovacích řízení

Rozdělovník: [REDACTED], prostřednictvím SIMPLY ENERGY–Partner v energetice s.r.o.
Utylis Energie s. r. o.